

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 3 Μαΐου 2001

Συνομιλίες διάρκειας μιας ώρας και 15 λεπτών είχε σήμερα στις 12.00, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκο Κληρίδη, ο οποίος πραγματοποιεί επίσημη επίσκεψη στη χώρα μας.

Στις συνομιλίες μετείχαν επίσης από κυπριακής πλευράς, ο υπουργός Εξωτερικών Ιωάννης Κασουλίδης, ο υφυπουργός παρά τω Προέδρω Παντελής Κούρος, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Μιχάλης Παπαπέτρου, ο πρεσβευτής της Κύπρου στην Αθήνα Χριστόδουλος Πασιαρδής και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Από δε ελληνικής, ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, η υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Ελισάβετ Παπαζώη, ο πρεσβευτής της Ελλάδος στη Λευκωσία κ. Παναγόπουλος, ο διευθυντής του Διπλωματικού Γραφείου του Πρωθυπουργού πρέσβης Θεόδωρος Σωτηρόπουλος και ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού Νίκος Θέμελης.

Μετά το πέρας των συνομιλιών, ο Έλληνας Πρωθυπουργός και ο Κύπριος Πρόεδρος προέβησαν σε δηλώσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, με τον Πρόεδρο Κληρίδη είχαμε όπως πάντα μια εγκάρδια συνομιλία που αφορούσε τα θέματα τα οποία απασχολούν την Κύπρο και την Ελλάδα, κυρίως το Κυπριακό, την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις διμερείς σχέσεις μας.

Υπάρχει μια διαπίστωση: Ο διάλογος υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την επίλυση του Κυπριακού έχει περιέλθει σε αδιέξοδο και αυτό γιατί η τουρκοκυπριακή πλευρά συνεχίζει την αδιαλλαξία της και έχει σ' αυτό και την υποστήριξη της Τουρκίας.

Παρ' όλη αυτή τη στάση, εμείς (η ελληνοκυπριακή πλευρά και η Ελλάδα) πιστεύουμε ότι ο διάλογος είναι αναγκαίος και ότι ο διάλογος αυτός πρέπει να συνεχιστεί με βάση τις εξελίξεις που υπήρξαν μέχρι το Νοέμβριο και από το σημείο εκείνο που διεκόπησαν οι διαπραγματεύσεις το Νοέμβριο. Η συνέχιση αυτή του διαλόγου ελπίζουμε εμείς ότι μπορεί να οδηγήσει στην επίλυση του πολιτικού προβλήματος και η τουρκοκυπριακή πλευρά έχει υποχρέωση να

συμβάλει στην επίλυση του Κυπριακού, σύμφωνα με τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

Εμείς γι' αυτό θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών με στόχο την εξεύρεση μιας συνολικής, δίκαιης και μόνιμης λύσης του προβλήματος, όπως είπα με βάση τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας για τη δημιουργία μιας διζωνικής, δικοινοτικής ομοσπονδίας.

Οι διαπραγματεύσεις για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση προχωρούν και προχωρούν καλά. Η Κύπρος είναι η χώρα που έχει προχωρήσει περισσότερο από τις άλλες χώρες στις διαπραγματεύσεις αυτές. Ελπίζουμε ότι οι διαπραγματεύσεις θα συνεχισθούν με γοργό ρυθμό και ότι θα συνεχίσει η Κύπρος να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των προς ένταξη χωρών.

Διαπιστώθηκε και πάλι ότι η πολιτική αυτή είναι ενδεδειγμένη, γιατί η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση μας δίνει την ευκαιρία και τη δυνατότητα, προκειμένου να διασφαλίσουμε την ειρήνη και την ασφάλεια στην περιοχή.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι αυτή τη στιγμή, όπως εξελίσσονται οι διαπραγματεύσεις με βάση τη Συμφωνία του Ελσίνκι, το λεγόμενο πολιτικό πρόβλημα δεν επανέρχεται στις όποιες επαφές έχουν γίνει. Πρέπει όμως να πιέζουμε για να ολοκληρωθεί ο κύκλος των διαπραγματεύσεων και των επαφών το ταχύτερο.

Οι διμερείς σχέσεις μας είναι πολύ καλές. Διαπιστώθηκε ότι ιδιαίτερα στο θέμα του ενιαίου αμυντικού χώρου χρειάζεται όπως πάντα να δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή και να αναβαθμίζουμε τη συνεργασία μας.

Θα κλείσω λέγοντας ότι για μας, για την Ελλάδα, το Κυπριακό είναι το πιο σημαντικό πρόβλημα, είναι η εθνική προτεραιότητά μας και η επίλυσή του αποτελεί για μας ένα στόχο, τον οποίο θέλουμε να προωθήσουμε με κάθε τρόπο.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Σύμφωνα με τα όσα έχει πει ο κ. Πρωθυπουργός, δράττομαι της ευκαιρίας να εκφράσω, εκ μέρους του κυπριακού λαού και εμού προσωπικώς, την ευγνωμοσύνη μας και τις ευχαριστίες μας για τη συμπαραστάση που μας δίδει η Ελλάς, τόσον όσον αφορά τις προσπάθειες για την εξεύρεση δίκαιης, βιώσιμης και λειτουργήσιμης λύσης του κυπριακού προβλήματος εντός του πλαισίου των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, όσον και ως προς το θέμα της πορείας μας προς την Ευρώπη.

Ταυτόχρονα, θέλω να τονίσω ότι η προσπάθεια της αναβάθμισης της αμυντικής ικανότητάς μας στο πλαίσιο του δόγματος του ενιαίου αμυντικού χώρου συνεχίζεται. Όπως δήλωσε και ο κ. Πρωθυπουργός αυτή η προσπάθεια θα συνεχισθεί μέχρις ότου εξευρεθεί λύση του κυπριακού προβλήματος.

Επίσης θέλω να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για τη δήλωση του κ. Πρωθυπουργού, την οποία άκουσα και από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας και από τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, ότι η Ελλάς θεωρεί το Κυπριακό το πρώτο εθνικό πρόβλημα και θα συνεχίζει να το θεωρεί, μέχρις ότου προκύψει λύση σ' αυτό το πρόβλημα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, πώς σχολιάζετε τη θέση της Τουρκίας, σύμφωνα με την οποία εάν ενταχθεί η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η αντίδρασή της θα είναι, σ' αυτήν ακριβώς την περίπτωση, χωρίς όρια. Πρόκειται για τη δήλωση του κ. Τζεμ. Προτίθεσθε αυτή τη δεδομένη θέση της Τουρκίας να τη φέρετε στο προσεχές Ευρωπαϊκό Συμβούλιο;

Και μια δεύτερη ερώτηση: Σκέπτεσθε ταξίδι στην Άγκυρα και σε ποιο χρονικό ορίζοντα;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Όσον αφορά το πρώτο ερώτημά σας, πιστεύω ότι θα ήταν πολύ μεγάλο λάθος η Ελλάδα να λάβει αφορμή από τους διάφορους «παλικαρισμούς» που διατυπώνονται κατά καιρούς και να θέσει αυτό το πρόβλημα, να το διογκώσει. Εμείς έχουμε μια πεποίθηση: Υπάρχει η Συμφωνία του Ελσίνκι, υπάρχει η εταιρική σχέση, η ενταξιακή πορεία της Κύπρου πρέπει να προχωρήσει κανονικά και η Τουρκία δεν δικαιούται να προβάλλει σ' αυτή την πορεία όποια εμπόδια. Αλλωστε, αυτό προκύπτει και από τη δική της σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και από το χρέος που έχουν όλες οι χώρες, οι οποίες προσπαθούν να μετάσχουν στην ευρωπαϊκή πορεία, φιλικού διακανονισμού των όποιων διαφορών τους και διευθέτησης με ειρηνικά μέσα, εντός του πλαισίου των προβλεπόμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση διαδικασιών. Δεν είναι λοιπόν η στιγμή και θα ήταν πολύ άστοχο.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημά σας, εμείς πιστεύουμε ότι ένα ταξίδι του Ελληνα Πρωθυπουργού στην Άγκυρα είναι σκόπιμο όταν έχουν προχωρήσει τα ελληνο-τουρκικά θέματα και τα θέματα τα οποία έχουν σχέση με την Κύπρο σε τέτοιο βαθμό, ώστε το ταξίδι αυτό να είναι αποδοτικό. Όπως γνωρίζετε και εσείς, η εσωτερική κατάσταση της Τουρκίας αυτή τη στιγμή δεν είναι τέτοια, ώστε ένα τέτοιο ταξίδι να αποβεί αποδοτικό.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η ερώτησή μου απευθύνεται και στον Ελληνα Πρωθυπουργό και στον Κύπριο Πρόεδρο: Αναφερθήκατε και οι δύο στην αναβάθμιση της αμυντικής συνεργασίας στο πλαίσιο του δόγματος

του ενιαίου αμυντικού χώρου. Αυτή η απόφασή σας συναρτάται με τη σφοδρή –απρόβλεπτη στάση της Τουρκίας, σε περίπτωση που η Κύπρος ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Αυτό δεν συναρτάται με αυτή τη δήλωση της Τουρκίας. Είναι μια μόνιμη πολιτική μας. Θέλουμε μια Κύπρο η οποία θα μπορεί να αμυνθεί αποτελεσματικά και όπως έχουμε δηλώσει, θα βοηθήσουμε σ' αυτή την περίπτωση με τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Εχω κατ' επανάληψη δηλώσει ότι δεν πρέπει να υπερτονίζουμε πως ανησυχούμε για τις τουρκικές απειλές. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει, ως συνετοί άνθρωποι, να λαμβάνουμε και όλα τα αναγκαία μέτρα. Πιστεύω ότι έχουν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα και θα συνεχίσουμε να λαμβάνουμε μέτρα για την αντιμετώπιση, εάν αυτές οι απειλές πάρουν μια πορεία που θα πρέπει να μας οδηγήσει στο να είμαστε πανέτοιμοι.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, τι είδους φιλία είναι αυτή με την Τουρκία, όταν η τελευταία κατέχει τη μισή Κύπρο και επιπροσθέτως απειλεί πως η αντίδρασή της θα είναι σφοδρή και απρόβλεπτη (υπάρχει άλλωστε δήλωση Τζεμ) στην περίπτωση κατά την οποία η Κύπρος ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Δεν συμμερίζομαι την άποψη του άσπρου-μαύρου, ότι επειδή η Τουρκία έχει καταλάβει την Κύπρο, πρέπει να βρισκόμαστε σε διαρκή ένταση με την Τουρκία. Αντίθετα, εμείς έχουμε δηλώσει εδώ και καιρό μια πολιτική την οποία και εφαρμόζουμε. Πολιτική η οποία προσπαθεί να λύσει τα προβλήματα μέσα από μια ειρηνική διαδικασία που πιέζει την Τουρκία προς τη σωστή κατεύθυνση. Με τη λογική αυτή, δεν θα έπρεπε να συμφωνήσουμε με την υποψηφιότητα της Τουρκίας, δεν θα έπρεπε να έχουμε σχέσεις με την Τουρκία, δεν θα έπρεπε να προσπαθούμε να διευθετούμε το ένα ή το άλλο υφιστάμενο πρόβλημα, όπως για παράδειγμα οικονομικές σχέσεις ή τουριστικές ανταλλαγές. Η μεγαλύτερη και η πλέον αποτελεσματική πίεση που μπορεί να γίνει για να λύσουμε τα προβλήματα είναι η πίεση που προέρχεται από την ένδειξη καλής θέλησης και από πρωτοβουλίες ειρήνης και καλής θέλησης. Αυτές έχουν πέραση στη διεθνή σκηνή, αυτές αναγνωρίζονται, αυτές δημιουργούν και στην άλλη πλευρά την ανάγκη να ακολουθήσει. Αντίθετα, αν ακολουθήσουμε μια πολιτική «εχθροπραξιών» (για να την εκφράσω έτσι) ή εντάσεων, και θα υπάρχει αποδοκιμασία και θα δώσουμε στην άλλη πλευρά την υπεροχή.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ – Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.